

వ్యవస్థ

ఇ-వ్యాపారపు
సాగనైధరావు

రైలు తన దారిన తాను వెళ్ళి పోతోంది. తన గమ్యస్థానం తెలుసు కనక అక్కడికి చేరే తొందరలో పరుగులు పెడుతోంది.

కొత్తలో, రైలులో దూర ప్రయాణాలు చేసే ఉత్సాహం తగ్గిపోని రోజుల్లో - అని పించేది, రైలు పరుగు జీవితపు పరుగు లాటిదేనని ఒక చోటినించి ఇంకొక చోటుకి వెళ్ళడం ఆ ప్రయాణంలో అముఖ్యమైన భాగం. ఆ ప్రయాణమే ఒక పులకరింత. అదే ఒక అనుభూతి.

కాని, రైళ్లలో తిరిగి తిరిగి, జీవితం చూసి చూసి, నా ఉద్దేశాలన్నీ మారి పోయాయి. రైలు ప్రయాణాలు అంటే చిరాకుపుట్టి, కొత్త ఊరికి - పోవాల్సిన ఊరికి పోవడమే ధ్యేయం అయిపోయింది. దీనికి వయస్సుకీ సంబంధం ఏమీ ఉందని కాదు... వయస్సుకీ అను

భవానికి సంబంధం లేనట్టే, ఇక్కడా ఏమీ సంబంధం కాదు. హఠాత్తుగా కొంచెం సంవత్సరాల్లో విచిత్రంగా నాకు ఎన్నో అనుభవాలు కలిగాయి.

గాలిలో ఎగురుతుంటే నేలమీది గతు కులు అనుభవానికి రానట్టే, బాధపడే మనసులు లేని వాళ్లకే, సున్నితమైన మానసిక ప్రవృత్తులు లేని వాళ్లకే, అనుభవా తెన్ని కలిగినా, అవి తాత్కాలికంగా వాళ్లని బాధించో, సంతోషపరిచో, మరిచిపోయిన జ్ఞాపకాలలోకి జారిపోయి మళ్ళీ వెలికి రావు... తుఫానులేని సముద్రం మీద పెద్ద నావలో ప్రయాణం ఆ అదృష్టజీవులది.

కాని, ప్రతీ మందమారుతానికి ఊగే చిగురాకుల్లాటి మనసులకి అనుభూతుల్లో బాధలే కాని, ఆనందాలు ఉండవు. నిరామయంగా సాగిపోతోన్న కాలంలో

వాళ్ళదుఃఖాలకి శాశ్వతత్వమూ, సుఖాలకి ఆనందాలకి అశాశ్వతత్వమూ. ఈ తరగతి వాళ్ళని ఎప్పుడూ బాధపడే మనసులతోనే ఉండనిస్తాయి.

నాకనిపిస్తుంది, నేను ఒక్కడుంటూనే ఈ తరగతి మనిషిగా అయిపోయానని. లేకపోతే ఎప్పటివో, మరువరాని అందమైన నల్లటి కళ్లు, అన్ని అనుభూతుల తరవాతా, నాకంత దగ్గరగా వచ్చి, అంత ఆనందం ఇచ్చి, దూరమై, ఇంతకాలం తరవాతా నాలో ఏదో పోగొట్టుకున్న బాధ ఎందుకు కలిగించాలి? ఎప్పుడో ఎక్కడో, చూసిన రెండు కన్నీటి బిందువులు తరుచూ జ్ఞాపకం వచ్చి, ఆ మనిషి ఎవరో తెలియక పోయినా, ఎందుకని, ఏడిపిస్తాయి?

జ్ఞాపకాలు...
జ్ఞాపకాలు.

తేనెచుట్టూ ఈగల్తాగ.

ఉండి బాధపెడతాయి.

లేకా, బాధపెడతాయి!

రైలు ఉండి ఉండి ఆగుతోంది. బయట వికారంగా, అశుభ్రంగా స్టేషన్లు. ఇనపవారులు. కట్టడాలు.

కదిలాక బయట ఎండ్రిపోయిన పొలాలు, బొగ్గుకోసం నాశనం అయిన చెట్ల మొదళ్ళు... నలభై ఏళ్లై సంవత్సరాలు పెరిగిన చెట్లు, బొగ్గుకోసం అన్నే నిమిషాల్లోకాట్టి, కాల్చి, నీడని కూడా అనుభవించనీయని మానవుణ్ణి శపిస్తోన్నట్టు ఈ మొండి మొదళ్ళు.

వర్షాలులేక ఎండిపోయిన భూమి.

అంతా వికృతం. వాటిని వెక్కిరిస్తోన్నట్టు రైలింజనుపొగ. ధూళితో కలిసి లోపలికి వచ్చి కలిగించే బాధ.

అన్నీ నాకు తెలుస్తున్నాయి.

కాని, నాఎదురు సీటులో కూర్చున్న ఆ ఇద్దరికీ ఇవేమీ తెలియడంలేదు... అతనూ, ఆమె, ఏదో మాటలాడుకుంటున్నారు, చిన్న చిన్న స్వరాలతో. మధ్య మధ్య ఒకరి కళ్ళలోకి ఒకరు చూస్తూ ఆ కళ్ళ కలయికలో భాష, మాటలు, ఆక్కరలేని ఏవో సంభాషణలు సాగిస్తున్నారు.

నాలుగు బెర్లుల ఆ కంపార్ట్ మెంట్ లో మేం ముగ్గురం... నేను ఒకణ్ణి, వారిద్దరూను. ఆ నాలుగు కళ్ళూ కలిసినప్పుడు వాళ్ళు ఒక్కరూ, నేను శూన్యాన్నీని. ఆ క్షణాలలో నేనక్కడ ఉండకపోతే బాగుండుననిపించేది - ఆ ఇద్దరి మధ్య మరో ప్రపంచంలాటి నేను అక్కడ ఉండకా తప్పదు. వాళ్ళు వాళ్ల ప్రపంచంలో విహరిస్తూ ఏవో హద్దుల్లో ఆగకా తప్పదు. కాని, పరిస్థితి నాకు బాధాకరంగా ఉంది.

చాలా కాలంక్రిందట ఇలాగే కలకత్తానించి మద్రాసు వెడుతూంటే మరో దంపతులతో ప్రయాణం చెయ్యాలి

వచ్చినది జ్ఞాపకం తెచ్చారు ఆ ఇద్దరూ- తెలుపు నలుపునిలాగ.

వాళ్ళు ఇలాగే పాతిక సంవత్సరాలకి అటూ ఇటూ ఉన్న జంట.

ఇలాగే, పిల్లలు లేకుండా, ఖరీదైన సామాన్లతో ప్రయాణం చేస్తున్నారు. ఇలాగే వాళ్ళు నాకు బాగా తెలియని భాషలో మాట్లాడుకుంటున్నారు.

కాని, అక్కడినించి అంతా వేరుకథ అప్పుడూ నాకక్కడ ఉండాలని కాదు- దానికి కారణం రైలెక్కింది మొదలూ వాళ్ళు కీచులాడుకుంటూ ఉండడమే.

ముందర ఏసామాన్లు ఎక్కడ పెట్టాలనే విషయం మీద వాదులాట ప్రారంభించారు. నీళ్లకూజా ఎక్కడ ఉంచాలి? కొంచెం వాదన తరవాత ఆమెమాట గెలిచింది.

తరవాత, పళ్లబుట్ట ఎక్కడఉంచాలి? భాళిగా ఉన్న ఒక్కవైబెర్లు మీద ఉంచమని ఆమె, తరవాత రాత్రి ఎవరై నావస్తే? అని అతను.

చివరికి ఆమె మాటే నెగ్గింది.

ఉదయం నిద్రలేచాక కాఫీ దగ్గర మళ్ళీ గొడవ. ఉన్నపాలల్లో ఉన్న డికాక్షన్ కలిపేమని ఆమె- అది తనకి పనికిరాదని అతను.

జ్ఞాపకం లేదు ఎవరు గెలిచారో?

తరవాత అద్దం ఎత్తి ఉంచాలా? వొద్దా? అని వాదన.

స్నానం చెయ్యాలా వొద్దా?

ఇత్యాదులు!

ఆ ప్రయాణం నాకు రైలెక్కినప్పుడల్లా జ్ఞాపకం వస్తూనే ఉంటుంది, చూచాయగా. కాని, ఈ నాడు వివరాలతో జ్ఞాపకం వస్తూంది.

“నిన్నరాత్రి వీళ్ళిద్దరూ నా కంపార్ట్ మెంట్ లోక వచ్చేసరికి ఆమెని నిద్రకళ్ళతో చూసినా, ఒక జ్ఞాపకపు తటిల్లత నా మెదడులో మెరిసింది- ఆ నిద్రకళ్ళ

లోనూ, ఆమెలో కూడా అలాటి మెరుపే చూశానని నాకనిపించింది.

ఈ ఉదయం నేను లేచే సరికే ఆమె అలంకరణ ముగించుకుని అతనితో మాట్లాడుతోంది. నిన్నరాత్రి క్షణికంగా వచ్చిన అనుమానం ఈ ఉదయం నిశ్చయంగా మారింది.

అవును-నాకామె ఎవరో తెలుసును. అంటే, ఆమెని గురించి చూచాయగా తెలుసును...మరి, ఏ వ్యక్తిని గురించి ఎవరికి పూర్తిగా తెలుస్తుందని? తనని తానే ఎరగని మనుషులు ఇతరులని గురించి ఎలాగ తెలుసు కుంటారని?

అప్పటికి రెండేళ్ళుదాటి ఉంటుందనుకుంటాను- ఒక సాయంత్రం విక్టోరియా మెమోరియల్ కి వెళ్ళాను- ఎవరినో అక్కడ కలుసు కుందామని. ఆ సమాగమం జరుగుతుందని నాకేమీ నమ్మిక లేదు-ఉత్సాహంతో అనుభూతికోసం ఉరకలు వేసే హృదయాలు గమ్యానికి దగ్గరైన కొద్దీ పిరికి తనానికి లోబడతాయని నాకు తెలుసు కనక. కాని అదే నింద నేను నామీద వేసుకోవడం ఇష్టంలేక వెళ్ళేను.

అక్కడ ఒక చెట్టుకింద కూర్చున్నాను. ఆ చెట్టు నెంబరు 88 అనుకుంటాను...సరిగ్గా జ్ఞాపకం లేదు నాకు. మరో అరగంటలోనో, గంటలోనో నేను విఫలుడనై అక్కడినించి వెళ్ళిపోతానని తెలిసినా, చావని చిన్న ఆశని చంపే శక్తిలేని మనస్సులో నా ఆలోచనల్లో నేను కూర్చున్నాను. నేను వెళ్ళేసరికి ఆ సాయంకాలం ఆ చెట్టుకింద కొంచెంమంది ఒంటరులూ, చాలా జంటలు, కొన్ని కుటుంబాలూ, అక్కడ కూర్చున్నారు. ఆహ్లాదకరంగా ఉన్న ఆ సాయంత్రం నా ఆలోచనల్ని, నన్నూ, ఎక్కడికో తీసుకు పోయింది.

చలిగాలిలాటిది వేసి, నాకు తెలివి లాటిది వచ్చి నేనీలోకంలో పడేసరికి

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

అందరూ వెళ్ళి పోయారు. బాగా చీకటి పడి పోయింది. టైమెంతో అవకపోయినా ఆకాశం నల్లటి నీటిమేఘాలతో నిండి పోయింది. వర్షానికీ నాకూ మధ్య అంతగా ఏమీ లేదు.

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

ఉందా మనుకున్నంత కాలం ఉండక పోయినా, వర్షంలో తడవడం ఇష్టంలేక నా కారువైపు రెండడుగులు వేసేను. ఒక్కసారి, మెరుపులో, ఆమె కనిపించింది-ఒక చెట్టుకింద నిలబడి. చలికో,

తనని తాను దాచుకోడానికో, ఆమె తన చీరని ఒంటిచుట్టూ మరింత గట్టిగా చుట్టుకుని, గేటువై పే చూస్తూ నిలబడింది. ఆమె కళ్ళు నాకు కనిపించలేదు. ఆచిన్న చీకటిని చీల్చి కళ్ళల్లోకి చూసే వెలుతురు బయటలేదు; నాలోనూ లేదు.

కాని, నేను అనుకోకుండానే ఆగి పోయాను.

ఆ పరిసరాల్లో మేమిద్దరమే మిగిలి పోయాము. ఆమె ఎవరి కోసం చూస్తోందో, నేను లోపలికి వచ్చేటప్పుడు ఆమె అక్కడే కూర్చుని ఉంది. ఆ మాట నాకు జ్ఞాపకం ఉంది. అప్పుడు ఆమెని మళ్ళీ చూడాలని అనిపించలేదు. వొంద మందిలో ఆమె ఒకటి. కాని,

చీకటితో, వర్షపుసూచనలతో భయపెడు తోన్న ఆ క్షణాలలో ఆమె ఒక్కటి ఒకటి.

ఆమె నావైపు చూడలేదు.

నేను మరొక చెట్టుకింద నిలబడ్డాను. త్వరలోనే చినుకులు పడతాయి-అప్పు డామె వెళ్తుంది. ఆ తరవాత నేనూ వెళ్ళ వొచ్చును. ఈ లోపున ఆమె ధైర్యంగా అక్కడ నిలబడడమూ, నేనుపలాయనం చెయ్యడమూ నాకు సరిపడలేదు. ఏమైనా, మా పరిస్థితుల్లో పోలిక ఉంది కదా!

ఎంతో తొందరగా చినుకులు రానే వొచ్చాయి- ఒక్క నిమిషంలో వాన ప్రారంభించింది.

నేను మూర్ఖుడినో, మనిషినో తెలుసు కోలేని పరిస్థితిలో అలానే నిలబడ్డాను. ఆమె రెండు మూడు సార్లు వర్షంనించి రక్షించుకునే ప్రయత్నంలో నన్నుచూసి తల తిప్పుకుని చీరని మరికొంచెం దగ్గరగా తీసుకుంది. వర్షం జోరు ఎక్కువైనకొద్దీ ఆమె చెట్టు మొదలుకి మరికొంచెం మరికొంచెం దగ్గరగా వెళ్ళి పోయింది. నేనూ తడుస్తున్నాను. కాని, ఆమె నాలో ఒక వెచ్చదనాన్ని కలిగించింది. ఎవరి కోసం ఆమె ఎదురు చూస్తుందోకాని, అతను అదృష్టవంతుడు ఈ పరిస్థితుల్లో ఆమె అతని కోసం ఎదురు చూసిందంటే, ఆమె అతన్ని ఎంత ప్రగాఢంగా ప్రేమిస్తోందో! అతని కన్నా, ఆమె అదృష్టవంతురాలు- అంతగా ప్రేమించ గలగడానికి, అనుకున్నాను.

నాలుగ్గంటల్లాగ అనిపించే నలభై నిమిషాలు- ఆమె కదలేదు... నిమిష నిమిషానికి ధైర్యం తెచ్చుకోడానికి లాగ, నావైపు చూడడానికి తప్ప.

నేనూ కదలేదు - ఆమెచూసినప్పుడు అటునించి నాకళ్ళు తిప్పుకోడానికి తప్ప. నాలో ఏమీ మలినభావాలులేవు- ఆమె

మీద ఒక అనురాగ పూరితమైన గౌరవం తప్ప.

హఠాత్తుగా చుట్టూ దీపాలు ఆరి పోయాయి. గాలి వాన వెర్రిగా భీకరంగా, ఆ పరిసరాలని వికృతంగా చేశాయి. ఆ చెట్టుకింద ఆమె, ఇక్కడ నేను.

ఈ వీక్షణ చివరికి అర్ధరహితంఅయి పోయింది, నాకు. నేను నేర్చుకోవలసినది ఇంకేమీ లేనూలేదు. ఆమె ప్రియుడి కోసంవచ్చి, అలాగ నిలిచి ఉండటం నాకు చాలా తియ్యటి విషయంగా కనిపించింది. అతను రాకపోవడంలో చాలా అర్థాలు కనిపించాయి. కాని, ఇంక నేనక్కడ ఉండటంలో ఏమీ ప్రయోజనం లేదని పించింది.

ఒక్క ఉదుటున బయలు దేరాను. ఆమె చెయ్యి నావైపుజాపి, పరిగెట్టి ఉండకపోతే నేను ఆగి ఉండేవాణ్ణి కాదు.

ఆమె నా ప్రక్కన నిలబడి, "వెళ్ళి పోతున్నారా?" అంది.

"అవును..."

"పదండి...నాకు భయంగాఉంది.."

ఇద్దరమూ త్వరత్వరగా అడుగులు వేసుకుంటూ గేటు అవతలికి వెళ్ళేము. నేను కారు తెరిచేసరికి ఇద్దరమూ ఇంకా బాగా తడిశాము.

ఆమె ఆహ్వానం లేకుండానే లోపలికి వచ్చి కూర్చున్నది. బయట ఇంకా భయంకరంగా అవుతోన్నట్టు అనిపించింది.

చలితో ఆమె వొణకడం చూస్తూ కారు కొంచెం నిమిషాలలో స్టార్డు చేశాను

"ఎక్కడికి వెళ్ళాలి మీరు?" అన్నాను ప్లానెటోరియమ్ వైపు వెడుతూ.

ముడుచుకు పోయి, "ఎక్కడైనా సరే, డ్రాప్ చెయ్యండి... దీపాలున్న దగ్గర" అంది.

నేనాశ్చర్య పోయాను. నా ఉద్దేశా

లన్నీ తారుమారయాయా? ఈమె కేవల నిరాశ్రయురాలు మాత్రమేనా! అనుకున్నాను. కాని, ఆమె రూపమూ, బట్టలూ, అలాగ నన్ను నిశ్చయం చేసుకోసీలేదు...కాని...ఈ మహానగరంలో అన్నిరకాలూ...

ఆమె ముఖం నిండా తడి-అది చినుకులదో, కన్నీళ్లదో తెలియలేదు నాకు.

"నా ఇంటికి వస్తారా?" అనిఅడిగాను చాలా ఆలోచించుకుని. ఈమె నిరాశ్రయ అయినా, ఎవరయినా, ఒక గంట ఆశ్రయం ఇవ్వడం మానవుడిగా నాధర్మం అనిపించింది.

ఆమె త్వరగా తల ఊపింది. "రా" నని.

"ఏం?"

"మీ వాళ్లకి అది ఇష్టం ఉండదు."

"మా వాళ్ళు ఎవరూ లేరు-నేనే"

"అయితే...రాను"

ఆమె సందేహం అర్థమైంది.

మాట్లాడకుండా కారుతిప్పి, ఆలీ హార్లో నా ఇంటికి వెళ్ళేను. ఆమె అలాగే వొణుకుతూ, ముడుచుకు పోతూ కూర్చుంది.

"లోపలికిరండి..." అన్నాను సర్వెంటుతీసిన తలుపు ఇంకా తీస్తూ.

బెదురుతూ ఆమె లోపలికి వచ్చింది.

"మీరు ఒళ్లు తుడుచుకొండి...ఆతరవాత ఒక్కక్షణం ఉండనక్కర్లేదు..." అంటూ ఆమెకి రెండు తువ్వొళ్లు ఇచ్చి బ్లాత్ రూమ్ కి పంపాను.

ఇరవై నిమిషాలదాకా ఆమె రాలేదు. ఈలోగా, వేడిటీ, ఫలహారాలు సిద్ధం చేయించాను-ఆమె చవక బారు మనిషి కాదని నాకు రూఢి అయ్యాక, ఆమె విషయం కొంత తెలుసుకోవాలని పించింది. ఈ పరిస్థితిలో ఏదో విచిత్రం అయినదేదో ఉందని పించింది.

ఆమె బయటికి వచ్చింది. బట్టల్లో ఇంకా తడి కొంచెం తెలుస్తూనే ఉన్నా,

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

ఆమె చాలా మారిపోయింది... తల దువ్వుకుంది. ఆమె బేగ్ లో టాయిలెట్ సామానులన్నీ ఉన్నాయిలా ఉంది. బొట్టు కూడా వెట్టుకుంది. చూడటానికి చాలా చక్కగా ఉంది

నాహృదయం ఆ క్షణంలో చలించిన మాట నిజం. కాని, వెను వెంటనే నేను నరిదిద్దుకో గలిగాను.

“టీ తీసుకోండి...” అన్నాను.

ఆమె చిరునవ్వు నవ్వి, కూర్చుంటూ “మీరు అనవసరంగా శ్రమ పడుతున్నారు” అంది.

క్షణాల క్రిందటి ఆలోచనల శకలాలు ఇంకా నా మనస్సులో ఉండిపోయాయనుకుంటాను, ఆమె మాటల్లో ధ్వని నన్ను గాయ పరచింది.

“మీరు భయపడడానికి ఏమీకారణం లేదు...” అనగానే. “నేను భయపడను, అంత సుఖవుగా” అంది ఆమె.

“అయితే ఎదురు చూడకండి... ఒక కప్పటి ఇచ్చి మిమ్మల్ని సెడ్యూస్ చేయాలని నేను అనుకోడం లేదు - కొంచెం టీ తరవాత మీ ఆలోచనలూ మారవచ్చు” అన్నాను కోపంతో.

“ధన్యవాదాలు...” అని, టీ తీసుకుని బిస్కెట్ నములుతూ, “మరి, నన్నెందుకు తీసు కొచ్చారు?” అంది ఆమె కళ్ళలో చిరునవ్వు పోలేదు.

“ఆ పరిస్థితుల్లో కుక్కని గూడా వీధిలో వొదలం. కనీసం, నేను...” అన్నాను.

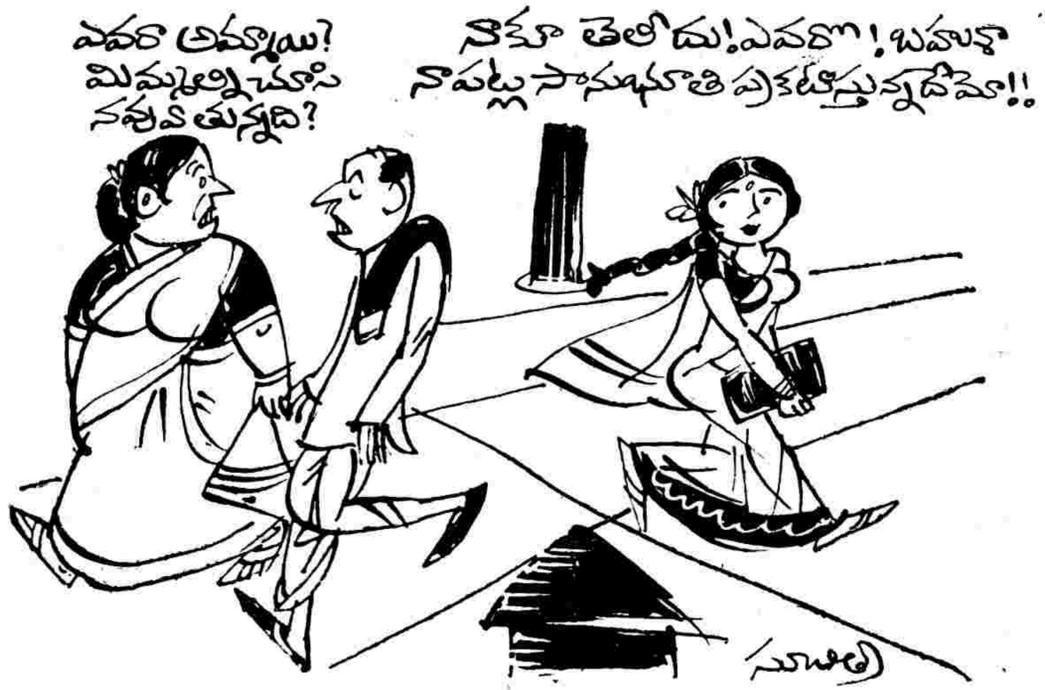
“అంత సేపు అక్కడ ఎందుకు నిలబడ్డారు?”

“మీలాగే...మీకన్న ముందు నేను బయలుదేరానని మాత్రం మరిచిపోకండి!”

ఈ సారి ఆమె నవ్వుగలిగింది.

నాపేరు చెప్పి “మనం ఏడడుగుల కన్న ఎక్కువే వేశాం...ఎడు మాటల కన్న ఎక్కువే ఆడేం. మీ మీద ఎలా

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

టివీ ప్రణాళికలు వెయ్యి బోవడంలేదు. కనక, ఈ వర్షంతగ్గేదాకా కూర్చోండి... మీ పేరు చెప్పండి” అన్నాను.

“మీరు మాట్లాడుతోంటే ఆ గాలి వాన జ్ఞాపకం వస్తుంది...” అంది ఆమె నవ్వుతూ.

“మీ పేరు?”

“మానస”

ఎలాగో ఆమెకి ఆపేరు సరిపోయిందని పించింది.

“కొన్ని అడుగుతాను- వీలైతే చెప్పండి...”

“నాపేరు బాగుందని చెప్పలేదే?”

“అవసరంలేక!” అన్నాను.

“వెళ్ళి అయిందా?”

“లేదు”

“మరి ?”

“ప్రశ్నలు నన్నూ వెయ్యనివ్వండి” అన్నాను నవ్వుతో నవ్వు కలుపుతూ.

“ఏమిటి ?”

“సాయంత్రం... మీరు... ఎందుకక్కడ అంతసేపు ఉండిపోయారు?”

మానస నవ్వి, “అదే మిమ్మల్ని అడగాలని పించింది. చెప్పండి” అంది.

ఆమె కళ్ళలోకి తేరిపార చూసినా, ఆమె చిరునవ్వు పోలేదు...ఆమె కళ్ళు దించుకోనూలేదు

చివరికి నేనే ఓడిపోయాను

చెప్పేను.

“ఆమెని ప్రేమిస్తున్నారా?” అంది మానస.

“లేదు...”

“ఓ!”

ఆమె టీ తాగడంలో నిమగ్నమైంది. నా ప్రశ్ననీ ఆమె వాగ్దానాన్నీ మరో సారి జ్ఞాపకం చేశాను.

“అతను—వస్తాడని...”

“మరి?”

“రాలేదు—చూశారుగా?”

“ప్రేమించారా?”

“అలాగే అనుకుంటాను”.

“అతను?”

“అలాగే అంటాడు...”

“మరి వర్షంవస్తే ఇంటికి ఎందుకు పోలేదు?”

కొంచెం గంభీరంగా ఉన్న మానస చిరునవ్వుతో, “అతనికి వాగ్దానం చేశాను...కొంచెం నీటిచుక్కలకే?” అంది.

“ప్రతిరోజూ కలుసు కుంటారా?” అన్నాను, ఉత్సుకత ఆపుకోలేక, మానసమీద క్రమంగా ఒక రకం అనురాగం కలుగుతోంది ఆ నిమిషాలలో.

“కుదరదుగా!... ఎప్పుడైనా... అంతే!”

“అతను ఇలాగ ఆశాభంగం కలిగిస్తాడా?”

“ఆ...అతనికి వర్షమంటే భయం అనుకుంటాను. ఇంకా కారణాలూ ఉంటాయి— ఒక్కొక్కప్పుడు రాలేక పోతాడు.”

ఆమె కంఠంలో బాధ కాని, కోపం కాని, ఏమీ లేదు—కాని, ఆమె కళ్ళలో చిరునవ్వు, క్షణికంగా, లేదు.

“మరి?”

“ఏమిటి?”

“మీరు— మీరు మాత్రం వాగ్దానం భంగం చెయ్యరు”

“చెయ్యను...”

“అతని ప్రవర్తన మెచ్చుకోలేను— మిమ్మల్ని మెచ్చుకున్నట్టు!”

మానస నవ్వింది.

“మేము పోటీ చెయ్యడం లేదుగా... ప్రేమించు కుంటున్నాం!” అంది.

అప్పటికి ఎనిమిదిన్నర అవుతోంది. మానసలేచి, “నేను వెడతాను— వర్షం తగ్గుతోంది” అంది.

“ఎక్కడికి?” అని అడిగాను.

“ఇంటికి”

“ఎక్కడ?”

“భవానీ పూర్ లో...”

“వర్షం ఇంకొంచెం తగ్గనివ్వండి...”

“టైమయిపోతోంది”

“దేనికి?”

“నేను సినిమాకి వెళ్తానని చెప్పి వచ్చాను...”

నేను ఆమె మాట వినకుండా కారు తీసుకుని ఆమెని జగూబజార్ దగ్గరకి తీసికెళ్ళి, ఆపైన ఆమె మరీ వద్దనడం వల్ల దింపేను.

దిగుతూ, “మీకు నమస్కారాలూ, ధన్యవాదాలూ...” అంది నవ్వుతూ.

“అక్కరలేదు...”

“మంచివారు మీరు... పెద్ద హృదయం మీది... ఎవరినన్నా ప్రేమించండి!” అంటూ మానస వీధి దీపాల వెలుతురులోకే, పడుతూనే ఉన్న చిను కుళ్ళోకే మాయం అయి పోయింది.

ఆ తరవాత నేను మానసని చూడ లేదు...

నాక్కావలసిన వాళ్ళని విక్టోరియా మెమోరియల్ లో కలుసుకునే అలవాటూ మానేశాను. మానసలోఉన్న ఆచలించని ప్రేమకి అయిన తావుని నారాక పోక లతో కలుషితం చెయ్యి కూడదనిపించింది నాకు.

ఆమెని మళ్ళీ చూడలేదు నేను— ఈ రోజు దాకా.

చూడాలని ప్రయత్నమూ చెయ్య లేదు. కాని, మళ్ళీ అనుకోకుండా ఇలాగ కలిసే దాకా, ఆమెని మరిచి పోనూలేదు. ఆమె జ్ఞాపకంలో నాకు సంతృప్తి ఉండేది. చాలా గౌరవమూ ఉండేది.

ఇదంతా జ్ఞాపకం వస్తుంటే, రైలు సాగి పోతూనేఉంది. సౌందర్యరహిత మైన ప్రకృతి, సౌందర్యరహితమైన మనుష్యుల పనీ కళ్ళకి, ముక్కుకి, మనస్సుకి బాధ కలుగజేస్తూనే ఉన్నాయి.

మానసని గమనించకుండా జాగ్రత్త పడి బయటికి చూడక తప్పలేదు... అతన్ని మాత్రం చాలాసార్లు గమనించకా తప్పలేదు— అతను అదృష్టవంతుడు... అనుకున్నాను, ఆ సాయంత్రం ఉదంతం అంతా జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని.

మెయిల్ వాల్తేరు వచ్చేక అతను దిగి బయటికి వెళ్తాడు— నిమిషం ఆగి మానస నాకు నమస్కరిస్తూ, “ధన్య వాదాలు. మీరు చాలా అదృష్టంగా ప్రవర్తించారు... ఆయనకి అనుమానం ఎక్కువ!” అంది.

“కాని, చాలా అదృష్టవంతుడు!” అన్నాను.

మానస తల ఊపింది. చిరునవ్వు కోసం ఎదురు చూశాను. రాలేదు.

మానస తల ఊపింది. చిరునవ్వు కోసం ఎదురు చూశాను. రాలేదు.

మానస తల ఊపింది. చిరునవ్వు కోసం ఎదురు చూశాను. రాలేదు.

“ఇప్పటికైనా అతనికి వర్షం అంటే భయం తగ్గిందా!” అన్నాను, ఏదో ఒకటి అనడానికి. మాకు దొరికిన కొద్ది క్షణాలు నిశ్శబ్దంలో వృధా అయిపోవడం నాకిష్టంలేదు.

ఈ సారీ మానస నవ్వులేదు.

“ఈయన... మా వాళ్ళు తెచ్చిన సంబంధం— అతను కాదు!” అంది.

“మరి?...ఏం జరిగింది?” అన్నాను, నిర్ఘాంతపోయి. వాళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళి కాలేదంటే నాకు గొప్ప ఆశాభంగం కలిగి నట్టయింది!

ఆమె జవాబు చెప్పేలోగా అతను వచ్చి “ప్రక్కనకూపేలోకి పోదాం” అంటూ పోర్టరుకి సామాన్లు చూప సాగాడు. అతని కోరిక ప్రకారమానస ముందు వెళ్ళింది.

త్వరలో కంపార్ట్ మెంట్ అంతా ఖాళీ అయిపోయింది.

మళ్ళీ మానస వెళ్ళిపోయింది.

నాకు వెయ్యిఆలోచనలు వచ్చాయి. అంతగా ప్రేమించిన మానస ఇతన్ని ఎలాగ చేసుకుంది?

భారతదేశపు కన్యల బాధలే ఆమె వీని— అయి ఉంటాయి.

అయితే అతన్ని అంతగా ఎలాగ ప్రేమించ గలుగుతోంది?

అలాగ వంద ప్రశ్నలు. జవాబు లేనివి.

కాని, చివరిగా వచ్చి నన్ను మరీ బాధించిన ప్రశ్న ఒక్కటి...

ఆనాడు మానస నిజంగా ‘అతని’ కోసం ఎదురు చూసిందా?

ఆ ప్రశ్నకి ఏ జవాబునీ నామనస్సు అంగీకరించ లేకపోయింది.

దానికి నాలో ఉన్న చాలా లోపాలలో ఏదో ఒకటి కారణం అనుకుంటాను.